

מסורת הש"ס

(א) יקדשוני לה' ע"ש, (ב) תופסת דפרה פ"ב ה"א, (ג) שנת כט' ושי"ג, (ד) משה' פ. תמורה ל', (ה) תמורה שם [לקמן מ"ו], (ו) [תמורה ל': ע"ש ע"ש ויער מוס' מנחות נח: ד"ה ויאכל דלמתי], (ז) [שם ל' ע"ש], (ח) [נחמס קטו.], (ט) [שמות כה:], (י) ויקרא פתחה כ', (יא) [שם ערביה:], (יב) [לקמן מ"ט. ובפסחים טו: ט"א.]

תורה אור השלם

1. אבני שהם ואבני מלאים לאפוד ולחשו: שמות כה ז
2. ואבני שהם ואבני מלאים לאפוד ולחשו: שמות לה ט
3. כל צאן קדר יקבעו קף איילי גביות ישרותה יעלו על רצון מובדי ובית הפארהי אפא: ישעיהו טו ט
4. פי אז אהפך אל עמים שפה בירדה לקרא שלם בשם י' ולקבדו בשם אהר: צפניה ג ט
5. ויאמר משה גם אתה תתן בקדוה זבחים ועלות ועשיתו קף אלהיה: שמות יח כ
6. ויקח יתרו חתן משה עלה תבחים לאלהים ויבא אהרן וכל עמי ישראל לאבל ולחם עין חתן משה לפני האלהים: שמות יח יב

הגהות הב"ח

(א) גם למה אית ליה אית ליה ויהי ויהי (ב) תוס' ד"ה ואבני וכו' דהדר ערביה דבאבני:

לעזי רש"י

פורק"א. אכסרה.

מוסף רש"י

בששים רבוא שבר. ששים רבוא דינר היו רוצין ליתן לו ריוח: **לא זיערו**. להקילו משמתו: **אבני שהם הפסיק הענין**. מללא כתיב ואבני שהם כדכתיב בצולוה וכסף ונחשת ותכלת ורגרמן ועורות (ש) הפסיק הענין ולא קאי אריקחו: **והא ואבני מלואים כתיב דהדר ערביה**. למילתא קמיימתא **וליתסרו: ועוד**. הוא קאני. עלה דהיא דר"א: **לשנה הבאה נולדה נוי'**. אלמלא לית ליה קיסה לר"א: **תגרי ישראל**. סרסור ישראל לקחה משלו מן העוד כוכבים לעזמו ותזר ומכרה לזכור: **ור"א לא חייש לרביע**. לשילא פרכינן דמא [גנ:] טעמא דר"א משום קיסה: **ודמא שמו**. זהו המכר למעלה [שס]: **איס ליה קיסה**. ובעינן תגרי וחי"ש לרביעיה ובעינן שמיור: **ולד נוגחם**. פרה שנגחה ישראל כשהיא מעוברת ומת ולדה פסול לקרבן: **היא וולדה נגחוסו**. ונגח שנגח צעד אחד או ע"פ השעלים שהודו מעמנן ואין עדים צדכר אינו נסקל ואמרין צמורת כהנים^ו מן האלן להוילא את המוקלה ומן האלן וי"ו ימירה להוילא את הנוגח: **משעה שנוכרה**. כמעט אמה. לקמן מפרש מנח ידעי דהאי ולד אדום הוא: **ולדוסיסן מוסרין**. אופן שנתעברו בהן אחרי כן: **מחלוקת**. דר"א ורננן כשנרבעו כשהן מוקדשין ובמסכת תמורה [ג]: מפרש טעמא דר"א משום דכ"ח מילתא: **שני שערות פוסלוט כה**. שערות או לננות: **ומ"ש דידהו**. דאזלי ישראל ועדי לזכרי נעצד הא מלמא צבהמת פירות היז לו לדמא מין משפחות פירות היז לו לדמא בן תמיא ממוחזקות לילד ולדות אדומין צהעברת כוס: **אקילעא**. פורקי"א לפני הטרקלין: **וכן היה ר"א נוי'**. משום דחייש לרביעיה: **גורוס**. מעמנן נגררין להמגייר אע"פ שאין מכלילין אותן: **מעזודם כוכבים דדידי כהו**. כדכתיב לקראו כולם בשם ה' [צפניה ג] אבל מרביעה לא דהרי: **ופרוייהו אמרי**. ר' אמי ורבי יצחק נפחא. בין דרכ פפא לרבי ציד איכא טובא לרבי פפא ממני פתח חד פתח אידך וממני מאי קראה צרכ יוסף ואתקפתא דללמא מעזודת כוכבים הוא דהדרו ממני לה צבאיי: **שכס אחד**. משמע אין חילוק צבודיו ישראל והאומות תהא עבודתן שזה בכל מלומיו: **גם אהה ספן**. מוקסי לר"א: **הניחא למ"ד**. פלוגתא דבני רבי חייא ורבי יהושע בן לוי צפ' צמרא דשמיטת קדשים [נחמס קטו.]: דמי

אין מעמידין פרק שני עבודה זרה כד.

ואבני מלואים כתיב דהדר ערביה. לפי"ה משמע דזה הפסוק ביקחו לי תרומה ומתחלה היה דומה אבני שהם הפסיק הענין והדר מקשה והא ואבני מלואים כתיב דהדר ערביה שם אבני שהם נקרא צהס ויקחו ותימה דלטבו צמרא כדכתיב אבני שהם

בששים רבוא שבר רב כהנא מתני בשמונים רבוא והיו מפתחות מונחות תחת מראשותיו של אביו ולא צערו ואבני שהם הפסיק הענין והא ואבני מלואים כתיב דהדר ערביה ועוד קתני סיפא^ו לשנה אחרת נולדה לו פרה אדומה בעדרו נכנסו חכמי ישראל אצלו אמר להם יודע אני בכבם שאם אני מבקש מכם כל ממון שבעולם אתם נותנין לי עכשיו איני מבקש מכם אלא אותו ממון שהפסדתי בשביל אבא התם על ידי תגרי ישראל זבון ורבי אליעזר לא חייש לרביעיה והתניא^ז אמרו לו לר' אליעזר מעשה ולקחה מן העובד כוכבים ודמא שמו ואמרי לה רמזן שמו אמר להן רבי אליעזר^ח משם ראיה ישראל היו משמרין אותה משעה שנוולדה רבי אליעזר תרתי אית ליה^ט קיסה וחייש נמי לרביעיה אמר מר ישראל היו משמרין אותה משעה שנוולדה וניחוש דלמא רבעי לאמא כי הוה מעברה^י דאמר רבא^י וולד הנגוחת אסורה היא וולדה נרבעו אימא ישראל היו משמרין אותה משעה שנווצרה וניחוש דלמא רבעוה לאמא מעיקרא^{יא} דדתן^{יב} ככל הפסולין לגבי מזבח ולדותיהן מותרין ותני עלה ר' אליעזר אוסר הניחא לרבא דאמר רבא אמר רב נחמן^{יג} מחלוקת כשנרבעו כשהן מוקדשין אבל כשהן חולין דברי הכל מותרין אלא לרב הונא בר חיננא אמר רב נחמן מחלוקת כשנרבעו כשהן חולין אבל כשהן מוקדשין דברי הכל אסורין מאי איכא למימר אימא ישראל היו משמרין אותה לאמא משעה שנווצרה וניחוש דילמא רבעוה לאמא דאמא כולי האי לא חיישינן אמר מר ישראל היו משמרין אותה משעה שנווצרה מנא ידעינן אמר רב כהנא כוס ארום מעבירין לפניו בשעה שעולה א"ה אמאי דמיה יקרין הואיל ועליה זכר פוסלות בה ומאי שנא בדידהו אבן נמי נעבדי. אמר רבינא במחזור. וכן היה ר' אליעזר פוסל בכל הקרבנות כולן. אמרו לו והא כתיב כל צאן קדר יקבעו לך וגו'. אמר להן כולן גרים הם לעתיד לבוא. אמר רב יוסף מהאי קרא לקרא כולן בשם ה' ולעבדו שכם אחד

הכל בווי"ן צלל שום הפסק: **ור"א** לא חייש לרביעיה והא תניא אמרו לו וכו'. היה מני לאקשוי מהאי דוכן ר"א פוסל בכל הקרבנות אלא למנח חייש לרביעיה אלא ניחא ליה לאתויי מהיא משעה דקיימי עליה: **וניחוש דלמא רבעה אמה**. הא דלא פריך דלמא עלה עול על אמה והיא אמה נשאו עול דא"כ לא אשכחן פרה שלל עלה עול על אמה לתנן (פרה פ"ג מ"ד) עלה עליה זכר פסולה: **ותנן ע"ה** ר"א אוסר וכו'. לאו דוקא אכל הפסולין קאי דהא אתנן פסול לגבי המזבח ואמרין צמריה^א צ"ק סו. וסו) דצ"ן לז"ש וצ"ן לז"ה ולדות של אתנן מותרים ואין לומר דר"א פליג עלייהו: **ישראל** היו משמרין לאמה משעה שנווצרה. תימה לאכ נמי אמאי אינס לריכס לשמור דלציבא דר"א קיימינן דליס ליה^ב זה וזה גורם אסור וי"ל כיון דטעמא דלמא נמי אינו אלא משום דכ"ח מילתא כדאמרין צסוף תמורה (ד' ג): ומכא טעמא אמרי דנרבעו כשהן חולין מותרין לכיון דלשמתו לא צ"ח מילתא הכי נמי צנרבע האכ לא מינכרא ולא צ"ח מילתא: יתרו

עין משפט נר מצוה

יב א מיי פ"ג מהל' אסורי מצות הלכה יב יג ופ"ד מהל' מוק מומן הלכה יא סמג סוף לאון שמו: ב ג מיי פ"ג מהל' אסורי מצות הל' יב סמג סס:

רבינו הנאל

זהו בענין האפוד כתיב בהו ויקחו לי תרומה והיאן בקשו לקנותם מעובד כוכבים. ופרקינן כיון דלא כתיב ואבני שהם. דאמרי וא"ו מוסרין על ענין ראשון אלא אבני שהם הפסיק הענין שכתוב בהו ויקחו. ומקשינן ליהוה בויקחל משה כתיב קחו מאתכם תרומה. וכתיב הים ואבני שהם אבני מלואים. ועוד ונהי קני ממנו פרה קחו ומקשינן (ג) היאך א"ר אליעזר שקנה פרה אדומה מעובד כוכבים. ופרקינן (ו) דמא בן נתינה זו הפרה לא נולדה לו מפרה שלו אלא מתגר ישראל ובה ישראל היו משמרין את אמה משעה שנווצרה. ור' אליעזר לטעמיה דחייש לרביעיה דפרה ולרביעיה דאמה. דכבר ולד נרבעת אסורה. ואי אמרת ניהוש לאמה דאמה. כולי האי לא חיישינן. ומנא ידעי דמשמרי לה. אמר רב כהנא כוס ארום מעבירין לפניו בשעה שעולה דא"ה זכר. אי הכי אמאי דמיה יקרין הואיל ושתי שערות שחורות פסולות בה. ומאי שנא בדידהו אבן נמי נעבדי. אמר רבינא במחזור. וכן היה ר' אליעזר פוסל בכל הקרבנות כולן. אמרו לו והא כתיב כל צאן קדר יקבעו לך וגו'. אמר להן כולן גרים הם לעתיד לבוא. אמר רב יוסף מהאי קרא לקרא כולן בשם ה' ולעבדו שכם אחד

(א) ע"י בתוס' אלן ד"ה ואבני שהיא גירסת רבינו צוה. (ב) נראה דל"ל הא אמר ר"א דלסור לקנות פרה אדומה כ"ו.

כולם גרים גורוים הם לעתיד לבא ומאי קראה כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה אחת כתיב בשם ה' מתקופה לה רב יוסף ודלמא מעבודת כוכבים הוא דהדר בהו אמר ליה רב יוסף לעבדו שכם אחד כתיב ורבי יוסף ורבי חייא ורבי יהושע בן לוי צפ' צמרא דשמיטת קדשים [נחמס קטו.]: דמי

לעתיד לבא אמר רב יוסף מאי קרא^א כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה וגו' אמר ליה אביי ודלמא מעבודת כוכבים הוא דהדר בהו אמר ליה רב יוסף לעבדו שכם אחד כתיב רב פפא מתני הכי ורבי יוסף ורבי חייא ורבי יהושע בן לוי צפ' צמרא דשמיטת קדשים [נחמס קטו.]: דמי

לעתיד לבא אמר רב יוסף מאי קרא^א כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה אחת כתיב בשם ה' מתקופה לה רב יוסף ודלמא מעבודת כוכבים הוא דהדר בהו אמר ליה רב יוסף לעבדו שכם אחד כתיב ורבי יוסף ורבי חייא ורבי יהושע בן לוי צפ' צמרא דשמיטת קדשים [נחמס קטו.]: דמי

לעתיד לבא אמר רב יוסף מאי קראה כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה אחת כתיב בשם ה' מתקופה לה רב יוסף ודלמא מעבודת כוכבים הוא דהדר בהו אמר ליה רב יוסף לעבדו שכם אחד כתיב ורבי יוסף ורבי חייא ורבי יהושע בן לוי צפ' צמרא דשמיטת קדשים [נחמס קטו.]: דמי